

<i>Rodzaj dokumentu:</i>	Sprawozdanie za rok 2022 województwo zachodniopomorskie
<i>Egzamin:</i>	Egzamin maturalny
<i>Przedmioty:</i>	Język ukraiński
<i>Poziom:</i>	Poziom podstawowy Poziom rozszerzony
<i>Termin egzaminu:</i>	17 maja 2022 r. 18 maja 2022 r.
<i>Data publikacji dokumentu:</i>	19 września 2022 r.

Opracowanie

dr Paulina Olechowska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Danuta Pioch (współpracownik Okręgowej Komisji Egzaminacyjnej w Gdańsku)
Monika Sydor (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Łomży)
Renata Pawlak (Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Gdańsku)

Redakcja

dr Wioletta Kozak (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Opracowanie techniczne

Andrzej Kaptur (Centralna Komisja Egzaminacyjna)

Współpraca

Beata Dobrosielska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Agata Wiśniewska (Centralna Komisja Egzaminacyjna)
Pracownie ds. Analiz Wyników Egzaminacyjnych okręgowych komisji egzaminacyjnych

Opracowanie dla województwa zachodniopomorskiego

Okręgowa Komisja Egzaminacyjna w Poznaniu
Przemysław Mróz
Anna Sperling

Centralna Komisja Egzaminacyjna
ul. Józefa Lewartowskiego 6, 00-190 Warszawa
tel. 022 536 65 00, fax 022 536 65 04
e-mail: sekretariat@cke.gov.pl
www.cke.gov.pl

Spis treści

I.	JĘZYK UKRAIŃSKI	4
	Poziom podstawowy.....	4
1.	Opis arkusza.....	4
2.	Dane dotyczące populacji zdających.....	5
3.	Przebieg egzaminu.....	6
4.	Podstawowe dane statystyczne.....	6
	Poziom rozszerzony.....	9
1.	Opis arkusza.....	9
2.	Dane dotyczące populacji zdających.....	9
3.	Przebieg egzaminu.....	10
4.	Podstawowe dane statystyczne.....	11
	Komentarz.....	12
	Wnioski i rekomendacje.....	32

Język ukraiński. Poziom podstawowy

W województwie zachodniopomorskim do egzaminu z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym przystąpił 1 zdający.

Opis arkusza egzaminu maturalnego

W roku 2022 egzamin maturalny z języka ukraińskiego jako języka mniejszości narodowej był przeprowadzany na podstawie wymagań egzaminacyjnych określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia 20 marca 2020 r.¹

Arkusz egzaminacyjny z języka ukraińskiego na poziomie podstawowym składał się z zadań sprawdzających umiejętności wykonywania na tekście nieliterackim operacji dowodzących jego rozumienia na różnych poziomach oraz z zadania polegającego na napisaniu wypracowania. Do tekstu *Пізнаючи світ Лесі Українки*, którego autorką jest Лариса Брюховецька, odnosiły się 3 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i 3 zadania zamknięte; do tekstu *Українська мова в Інтернеті* (autor: Сергій Чемеркін) – 2 zadania otwarte krótkiej odpowiedzi i jedno zadanie zamknięte. Wypracowanie należało napisać na jeden z dwóch danych do wyboru tematów: temat 1. wymagał napisania rozprawki problemowej związanej z dołączonym fragmentem tekstu prozatorskiego i brzmiał *Трагедія зради самого себе. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги наведений уривок твору і весь твір Лесі Українки Лісова пісня та звернися до іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів*, natomiast temat 2. zawierał polecenie napisania interpretacji utworu lirycznego (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) *Ми тебе зовсім марнуєм*, którego autorem jest Григорій Сковорода.

Zadania sprawdzały wiadomości oraz umiejętności ujęte w czterech obszarach wymagań ogólnych:

- I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego.
- II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
- III. Tworzenie wypowiedzi.
- IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Za rozwiązanie wszystkich zadań zdający mógł otrzymać 50 punktów (13 punktów za rozwiązanie testu oraz 37 punktów za wypracowanie).

¹ Załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie szczególnych rozwiązań w okresie czasowego ograniczenia funkcjonowania jednostek systemu oświaty w związku z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19 (Dz.U. poz. 493, z późn. zm.).

Dane dotyczące populacji zdających w województwie zachodniopomorskim

TABELA 1. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZU STANDARDOWYM*

Liczba zdających		1
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	1
	z techników	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	1
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół publicznych	1
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	1
	mężczyźni	0
	bez dysleksji rozwojowej	1
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą tegorocznych absolwentów.

TABELA 2. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZACH DOSTOSOWANYCH

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niesłyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

Przebieg egzaminu

TABELA 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEBIEGU EGZAMINU

Termin egzaminu			17 maja 2022
Czas trwania egzaminu dla arkusza standardowego			170 minut
Liczba szkół			1
Liczba zespołów egzaminatorów			1 zespół w kraju
Liczba egzaminatorów			2
Liczba obserwatorów ² (§ 8 ust. 1)			0
Liczba unieważnień ³	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ³ (art. 44zzz)			0

Podstawowe dane statystyczne – dot. województwa zachodniopomorskiego

TABELA 4. WYNIKI ZDAJĄCYCH – PARAMETRY STATYSTYCZNE*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	1	–	–	–	–	–	–
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	1	–	–	–	–	–	–
z techników	–	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

² Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223, z późn. zm.).

³ Ustawa o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 r. poz. 1915, z późn. zm.).

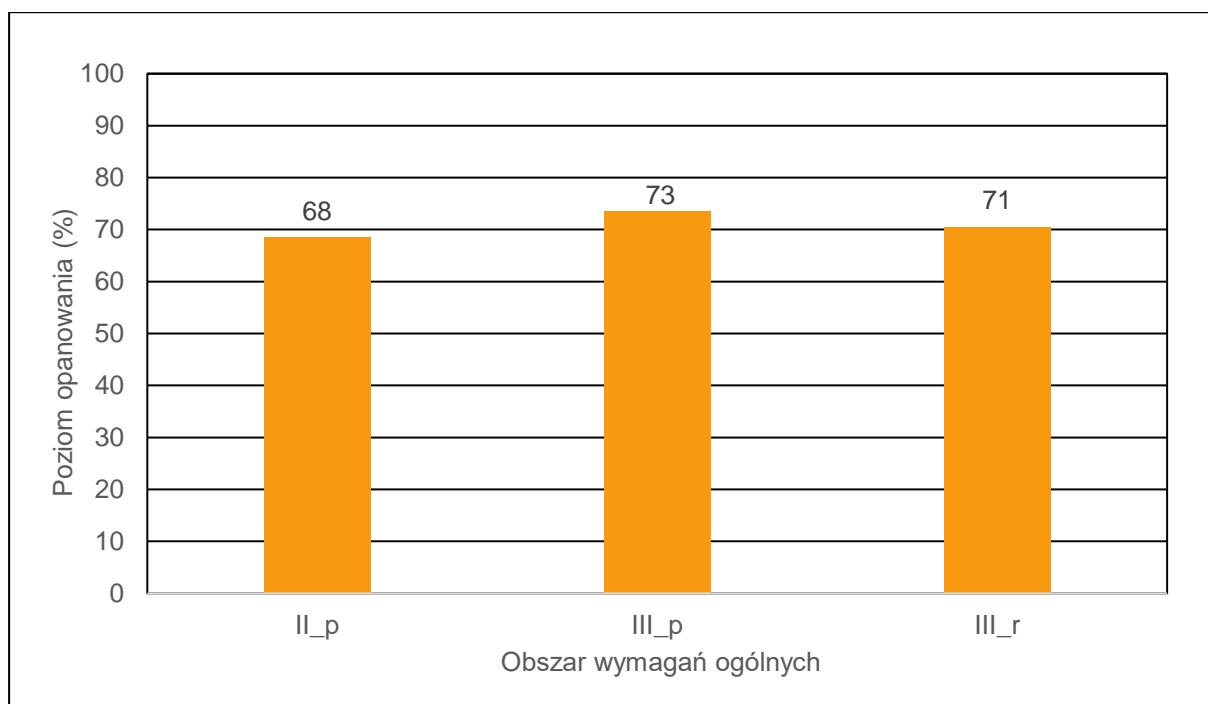
Poziom wykonania zadań – dot. wszystkich zdających w kraju

TABELA 5. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ

Wymagania egzaminacyjne 2022			
Nr zad.	Wymagania ogólne	Wymagania szczegółowe <i>Gdy wymaganie szczegółowe dotyczy materiału III etapu edukacyjnego, dopisano (G), gdy szkoły podstawowej – (SP).</i> Zdający:	Poziom wykonania zadania (%)
1.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) odczytuje sens tekstu (a w nim [...] zdań, grup zdań uporządkowanych w akapicie), potrafi wydzielić jego fragmenty i objaśnić ich sens [...].	85
2.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) odczytuje sens tekstu [...], potrafi wydzielić jego fragmenty i objaśnić ich sens oraz funkcję na tle całości.	73
3.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów [...]) [...].	86
4.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.7) wskazuje [...] zastosowane w tekście środki językowe [...].	56
5.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.6) rozpoznaje [...] ([...] intencje nadawcze).	83
6.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.9) dokonuje logicznego streszczenia tekstu argumentacyjnego [...].	86
7.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstów [...] publicystycznych [...], uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	71
8.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.10) odczytuje sens tekstów [...] publicystycznych [...], uwzględniając zawarte w nich informacje zarówno jawne, jak i ukryte.	5
9.	II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.	2.8) odczytuje sens tekstu (a w nim znaczenia wyrazów [...]) [...].	58
Zadanie sprawdzające tworzenie wypowiedzi – wypracowanie			
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej.	75
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury. III. Tworzenie wypowiedzi.	4.7) określa problematykę utworu (G); 4.10) rozpoznaje sposoby kreowania bohatera i świata przedstawionego.	75

Zamyśl kompozycyjny		3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (G); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany [...] zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioskowanie).	74
Spójność lokalna			92
Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego (G).	90
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych (G); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (G); 3.14) stosuje poprawnie różne rodzaje zdań we własnych tekstach [...] (G); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (G); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	64
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (G); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (SP); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (SP).	55

WYKRES 1. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ W OBSZARZE WYMAGAŃ OGÓLNYCH

Język ukraiński. Poziom rozszerzony

W województwie zachodniopomorskim do egzaminu z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym przystąpił 1 zdający.

Opis arkusza egzaminu maturalnego

Egzamin z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym polegał na napisaniu wypracowania na jeden z dwóch danych do wyboru tematów. Temat 1. dotyczył tekstu *Ніколи не обнімаю дерев* (autor: Тарас Прохасько) i brzmiał *На основі наведеного фрагменту сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів*, natomiast temat 2. – napisania interpretacji porównawczej wierszy (postawienia tezy interpretacyjnej i jej uzasadnienia) *Балада про соняшник* (autor: Іван Драч) i wiersza *Березень* (autor: Григорій Чубай).

Zadanie w arkuszu egzaminacyjnym sprawdzało wiadomości oraz umiejętności ujęte w czterech obszarach wymagań ogólnych:

- I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego.
- II. Odbiór wypowiedzi i wykorzystanie zawartych w nich informacji.
- III. Tworzenie wypowiedzi.
- IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.

Za napisanie wypracowania zdający mógł otrzymać 40 punktów.

Dane dotyczące populacji zdających w województwie zachodniopomorskim

TABELA 1. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZU STANDARDOWYM*

Liczba zdających		1
Zdający rozwiązujący zadania w arkuszu standardowym	z liceów ogólnokształcących	1
	z techników	0
	ze szkół na wsi	0
	ze szkół w miastach do 20 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach od 20 tys. do 100 tys. mieszkańców	0
	ze szkół w miastach powyżej 100 tys. mieszkańców	1
	ze szkół publicznych	1
	ze szkół niepublicznych	0
	kobiety	0
	mężczyźni	1
	bez dysleksji rozwojowej	1
	z dysleksją rozwojową	0

* Dane w tabeli dotyczą tegorocznych absolwentów.

TABELA 2. ZDAJĄCY ROZWIĄZUJĄCY ZADANIA W ARKUSZACH DOSTOSOWANYCH

Zdający rozwiązujący zadania w arkuszach dostosowanych	z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera	0
	słabowidzący	0
	niewidomi	0
	słabosłyszący	0
	niełyszący	0
	z niepełnosprawnością ruchową spowodowaną mózgowym porażeniem dziecięcym	0
	Ogółem	0

Przebieg egzaminu

TABELA 3. INFORMACJE DOTYCZĄCE PRZEBIEGU EGZAMINU

Termin egzaminu		18 maja 2022	
Czas trwania egzaminu dla arkusza standardowego		180 minut	
Liczba szkół		1	
Liczba zespołów egzaminatorów		1 zespół w kraju	
Liczba egzaminatorów		2	
Liczba obserwatorów ⁴ (§ 8 ust. 1)			
Liczba unieważnień ⁵	w przypadku:		
	art. 44zzv pkt 1	stwierdzenia niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzv pkt 2	wniesienia lub korzystania przez zdającego w sali egzaminacyjnej z urządzenia telekomunikacyjnego	0
	art. 44zzv pkt 3	zakłócenia przez zdającego prawidłowego przebiegu egzaminu	0
	art. 44zzw ust. 1	stwierdzenia podczas sprawdzania pracy niesamodzielnego rozwiązywania zadań przez zdającego	0
	art. 44zzy ust. 7	stwierdzenie naruszenia przepisów dotyczących przeprowadzenia egzaminu maturalnego	0
	art. 44zzy ust. 10	niemożność ustalenia wyniku (np. zaginięcie karty odpowiedzi)	0
Liczba wglądów ⁵ (art. 44zzz)		0	

⁴ Na podstawie rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 grudnia 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i sposobu przeprowadzania egzaminu gimnazjalnego i egzaminu maturalnego (Dz.U. z 2016 r., poz. 2223, ze zm.).

⁵ Na podstawie ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz.U. z 2020 r. poz. 1327, ze zm.).

Podstawowe dane statystyczne – dot. województwa zachodniopomorskiego

TABELA 4. WYNIKI ZDAJĄCYCH – PARAMETRY STATYSTYCZNE*

Zdający	Liczba zdających	Minimum (%)	Maksimum (%)	Mediana (%)	Modalna (%)	Średnia (%)	Odchylenie standardowe (%)
ogółem	1	–	–	–	–	–	–
w tym:							
z liceów ogólnokształcących	1	–	–	–	–	–	–
z techników	–	–	–	–	–	–	–

* Dane dotyczą wszystkich tegorocznych absolwentów. Parametry statystyczne są podane dla grup liczących 30 lub więcej zdających.

Poziom wykonania zadań – dot. wszystkich zdających w kraju

TABELA 5. POZIOM WYKONANIA ZADAŃ

POZIOM SPEŁNIENIA WYMAGAŃ W ZAKRESIE TWORZENIA WYPRACOWANIA NA POZIOMIE ROZSZERZONYM (WYPOWIEDZI ARGUMENTACYJNEJ ORAZ INTERPRETACJI PORÓWNAWCZEJ UJĘTYCH ŁĄCZNIE)

Wymagania egzaminacyjne 2022			
	Wymaganie ogólne	Wymaganie szczegółowe Zdający:	Poziom wykonania (%)
Treść	I. Zrozumienie własnego dziedzictwa narodowego lub etnicznego.	1.1) zna utwory literackie i inne teksty kultury ważne dla poczucia tożsamości narodowej [...] i przynależności do wspólnoty europejskiej oraz światowej.	63
Poprawność rzeczowa	IV. Analiza i interpretacja tekstów kultury.	4.7) określa problematykę utworu (G); 4.1) R wskazuje związki między różnymi aspektami utworu (poznawczym, estetycznym i etycznym); 4.6) R rozpoznaje retoryczną organizację wypowiedzi.	82
Zamysł kompozycyjny	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną odmianą języka narodowego (G); 3.1) tworzy dłuższy tekst pisany zgodnie z podstawowymi regułami jego organizacji, przestrzegając zasad spójności znaczeniowej i logicznej; 3.2) tworzy samodzielną wypowiedź argumentacyjną według podstawowych zasad logiki i retoryki (stawia tezę, dobiera i porządkuje argumenty, dobiera przykłady ilustrujące wywód myślowy, przeprowadza prawidłowe wnioski).	64
Spójność lokalna			89

Stosowność stylu	III. Tworzenie wypowiedzi.	3.1) sprawnie posługuje się oficjalną i nieoficjalną odmianą języka narodowego (G).	86
Poprawność językowa		3.10) operuje słownictwem z określonych kręgów tematycznych (G); 3.12) stosuje związki frazeologiczne, rozumiejąc ich znaczenie (G); 3.14) stosuje poprawnie różne rodzaje zdań we własnych tekstach [...] (G); 3.19) stosuje poprawne formy odmiany [...] wyrazów w związkach składniowych (G); 3.4) stosuje uczciwe zabiegi perswazyjne, zdając sobie sprawę z ich wartości i funkcji.	76
Poprawność zapisu		3.15) wykorzystuje wiedzę o składni w stosowaniu reguł interpunkcyjnych (G); 3.13) pisze poprawnie pod względem ortograficznym (SP); 3.14) poprawnie używa znaków interpunkcyjnych (SP).	77

Komentarz – na podstawie wyników wszystkich zdających w kraju

Analiza jakościowa zadań

Poziom podstawowy

Zadania w części testowej arkusza egzaminacyjnego sprawdzały stopień rozumienia przez zdających dwóch tekstów nieliterackich, umiejętność ich analizy i odczytywania na poziomie znaczeń, struktury i komunikacji, dokonywania przekształceń tekstów, w tym redagowania streszczenia, oraz badały świadomość językową zdających. Miały one zróżnicowaną formę.

A. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych w zadaniach testowych

Zadania, z którymi zdający poradzili sobie najslabiej

Najtrudniejszym zadaniem w arkuszu było zadanie 8., poziom wykonania – 5%, polegające na przyporządkowaniu słów do konkretnych związków wyrazowych. Zadanie wymagało wnikliwej analizy treści akapitów oraz wnioskowania. Błędne odpowiedzi dotyczyły proporcjonalnie wszystkich podanych związków wyrazowych.

Umiarkowanie trudne były dwa zadania: 4. (poziom wykonania – 56%) oraz 9. (poziom wykonania – 58%). Oba zadania dotyczyły warstwy językowej tekstów.

W zadaniu 4., zamkniętym, należało zaznaczyć cechy języka pierwszego tekstu. Część zdających błędnie doszukała się w tekście wyrazów archaicznych oraz przewagi naukowej terminologii.

Zadanie 9. sprawdzało rozumienie czytanego tekstu oraz znajomości zasobu leksykalnego języka ojczystego. Polegało ono na przyporządkowaniu do słów obcego pochodzenia: *Інтернет, трансформація, комунікація, лінгвіст* ich ukraińskich odpowiedników. Błędne odpowiedzi dotyczyły słów: *Інтернет, трансформація, комунікація*.

Zadania, z którymi zdający poradzili sobie najlepiej

W tegorocznej edycji egzaminu w części testowej nie było zadań bardzo łatwych.

Do zadań łatwych należały zadania: 7. (poziom wykonania – 71%), 2. (poziom wykonania – 73 %), 5. (poziom wykonania – 83 %), 1. (poziom wykonania – 85 %), 3. (poziom wykonania – 86 %), 6. (poziom wykonania – 86 %),

Zadanie 7. sprawdzało rozumienie czytanego tekstu oraz umiejętność wnioskowania. Zdający, w formie dwóch argumentów, mieli wyjaśnić sformułowanie *продукт спілкування*, wówczas otrzymywali 1 punkt. Niewielka liczba zdających nie podjęła się rozwiązania zadania. Część zdających otrzymała za odpowiedź 0 punktów ponieważ podawała jeden argument.

Zadanie 2. dotyczyło struktury językowej tekstu i wymagało wyjaśnienia funkcji inicjalnych wyrażen metatekstowych *po pierwsze, po drugie*. Większość zdających poprawnie określiła funkcję tych wyrażen. Błędne odpowiedzi polegały na interpretacji treści akapitów, w których wystąpiły ww. wyrażenia, zamiast wskazaniu ich funkcji w konstruowaniu autorskiego wywodu.

W zadaniu 5., zamkniętym, należało wybrać akapit, który mówił o „sekretności specyfiki sztuki teatralnej”. Zdecydowana większość zdających zrozumiała tekst i poprawnie wybrała numer akapitu. Błędne odpowiedzi dotyczyły proporcjonalnie wszystkich podanych numerów akapitów.

Zadanie 1.– otwarte, także było dla zdających łatwe. Sprawdzało rozumienie czytanego tekstu oraz umiejętność parafrazy przeczytanego fragmentu. Zdający swoimi słowami miał wyjaśnić jedną z głównych myśli tekstu, czyli na czym polega uniwersalny charakter twórczości Łesi Ukrainki. Błędne odpowiedzi świadczyły o niezrozumieniu słowa *uniwersalny*.

W zadaniu 3., zamkniętym należało wybrać w jakim znaczeniu występuje słowo *дія* w podanym w poleceniu zdaniu. Zdający mieli do wyboru cztery znaczenia, które podaje *Словник української мови*. Aby udzielić poprawnej odpowiedzi należało przeanalizować zdanie w kontekście treści całego tekstu. Część zdających błędnie wskazała odpowiedź A, która nie dotyczyła tekstu.

Zadanie 6. wymagało napisania streszczenia. Poprawnie zredagowane streszczenie powinno zawierać jasno sformułowany temat tekstu oraz adekwatny poziom uogólnienia istotnych kwestii, które w związku z tym tematem zostały w artykule podjęte. Ponadto powinno być ono logicznie spójne i mieć liczbę wyrazów zgodną z określoną w poleceniu (od 40 do 60). Aby prawidłowo rozpoznać strukturę tematyczno-rematyczną tekstu, zdający powinien był uważnie przeczytać tekst źródłowy, przeanalizować go i odpowiedzieć na pytania wyznaczające strukturę streszczenia: o czym jest mowa w tekście? (temat), co mówi się w tekście na dany temat?, a następnie zredagować poprawną językowo wypowiedź.

Tracili oni punkty przede wszystkim za błędnie określony temat tekstu. W kilku pracach zdający nie podjęli się napisania streszczenia.

B. Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych w wypracowaniu⁶

Zadanie 10. sprawdzało opanowanie umiejętności tworzenia własnego tekstu w języku ukraińskim w związku z tekstem literackim zamieszczonym w arkuszu egzaminacyjnym (dramat *Лісова пісня*, którego autorką jest Леся Українка, oraz wiersz *Ми тебе зовсім марнуєм*, autor: Григорій Сковорода). Zdający mieli dwa tematy do wyboru: rozprawkę problemową lub interpretację tekstu poetyckiego. Punkt wyjścia do napisania każdej z nich stanowiła praca z tekstem literackim. W przypadku rozprawki problemowej była to interpretacja fragmentu dramatu ukierunkowana poleceniem zawierającym zagadnienie, które należało rozważyć. W drugim temacie (nieukierunkowana interpretacja wiersza) należało samodzielnie sformułować tezę lub hipotezę interpretacyjną.

Każda z form wypowiedzi zaproponowanych w arkuszu egzaminacyjnym musiała spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi o charakterze argumentacyjnym, w której zdający zobowiązany był do wykorzystania innego tekstu kultury (rozprawka problemowa) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja tekstu poetyckiego). Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie, w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, być poprawne pod względem stylistycznym i językowym. Powinno także liczyć minimum 250 wyrazów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego, poziom jego uzasadnienia i poprawność rzeczową. Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

Тема 1. Трагедія зради самого себе. Поміркуй над проблемою, беручи до уваги наведений уривок твору і весь твір Лесі Українки *Лісова пісня* та звернися до іншого тексту культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів.

Pierwszy temat, odwołujący się do lektury obowiązkowej umieszczonej na liście lektur zgodnie z wymaganiami egzaminacyjnymi, wymagał od osoby zdającej napisania rozprawki problemowej. Podstawę jej tworzenia stanowiło wielostronne rozważenie na czym polega tragedia zdrady samego siebie. Tekst literacki, zamieszczony w arkuszu, to fragment dramatu *Лісова пісня*, którego autorką jest Леся Українка. Zdający powinien zrozumieć sens załączonego fragmentu tekstu, określić jego problematykę i sformułować stanowisko/tezę, następnie zbudować argumentację – logiczny wywód, aby uzasadnić swoje stanowisko. Podstawą kolejnych argumentów powinny stać się funkcjonalne odwołania do całości utworu oraz wybranego tekstu kultury. Temat 1. wybrała zdecydowana większość zdających – 54 osoby, temat 2. – 5 osób.

Poniżej przykład wypracowania (Przykład 1.), w którym realizacja wszystkich kryteriów została oceniona na maksymalną liczbę punktów.

⁶ W cytowanych wypracowaniach maturalnych z poziomu podstawowego zachowano oryginalny zapis (stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.

Чим людина відрізняється від решти істот, що населяють нашу планету? Варіантів відповіді досить багато: рівнем цивілізації, інтелектом, технологіями тощо. Але ~~я~~ ^{мене цікавить} ~~відрізняє~~ ^{така} за ~~таку~~ найцікавішу хитку, і водночас найімовірніше цікава тема: у відашенні власної "я". Чим я є для себе? Чого я вартую? Навіщо "я існую?" — ці та інші безліч питань хоча б раз були в голові у кожного. У десь до мого віку більшість людей знаходить на них відповіді. Ні, не для молодства в цілому. Для себе. Тим не менш, часом буває так, що ця відповідь може змінитися. Деякі, про які мрії стають мідми, а життя може кардинально змінити свій рух. У дзвігачі це нормально, коли людина змінюється, та буває і так, що людина робить це.

Їїмлю та душевними, ~~закінчення самото~~
 градиуроги свої принципи та вренті реніт,
 самото седе. Це вте не можна назвати
 звычайним пином життя, бо воно ніби
 магламується, і людина не відгуває седе
 на своєму місці, не відгуває седе цуашивою.
 Власне, прикладом такої ситуації є
 нагадний нам уривок „Лісової пісні“ Лесі
 Українки. В мьому Лукаш, талановитий
 парубок, що за допомогою сопілки вишивав
 своєю душою, тепер цю душу замкнув у
 буденності. В цьому фрагменті клопець,
 через приставання і доп'якання матері, свариється
 з коханою і більше не даєє грати на
 сопілці, щоб „вона затарувала все мико“,
 і хога б трошки відпочити та дати душі
 спокій, і все більше занімбюється в свою
 роботу. Лукаш потихеньку починає втрачати
 свою приймівість, а отже, втрачає і
 седе, ~~закінчення самото~~ ^{занедаване} ^{часити} ^{поширив} ^{що}
 через цю ^{занедаване} ^{часити} ^{поширив} ^{що} світ доволна починає ^{поширив} ^{що}
^{з'яє буденність}
 Таким тема трагедії гради седе є
 і у цілому творі, по суті. Мавка, того
 головна героїня, покидає міс і в погоні
 за частим майже задубає, ким вона є. Її
 даля децо маладує ^{дало} головної героїні твору.

„Катерина“ Тараса Шевченка. Що в одному, що в другому творі героїні через погоню за коханнями втрачають себе та можливість жити щасливо вдома. Ризикувати в житті зважально варто, але це потрібно робити, зваживши всі „за“ і „проти“, а не бездумно віддаватися батанню, яке змінює твоє життя та тебе зсередини, і дає вигай в негативну сторону. Не варто задувати хто ти і зівки.

А іноді, під виглядом того що у людини „заїзні примути“ насправді дуге нестабільне внутрішнє „я“. І хто ж може бути кращим прикладом такої внутрішньої деструкції, як безіменний гекіст „я“ з твору Миколи Хвильового „Я - Романтика“. Символічно, що сам автор ^{безіменного} називає головного героя „я“, тим самим показуючи його внутрішню самоствореність.

Безіменний гекіст настільки зашкільнюється в цю ідеологію, що вока повністю витісняє навіть найголовнішу цінність самого чоловіка, через ~~які~~ ^{що} він зрештою вбиває власну матір – найдорожчу для нього людину. Він не просто зраджує, а навіть втрачає самого себе, перетворюючись на одну

з безчисленних марієток ^{політарного} ретиму. На його
 прикладі трагедію зради самого себе видно
 найгітніше, бо що може бути очевидніше,
 ніж „я”, що, власне, ~~це~~ це „я” і втрачає?
 Отже, перейдемо до висновків. Мотив
 втрати зради себе міжно переіметеній з нашою
 літературою та її культурою загалом, бо
 так вже історично склалося, що люди думають
 лише про те, який прекрасний інший, серед
 що прагнуть змінити своє життя ~~і~~ ^{добитися} ~~аби~~ ^{цього} ~~було~~ ^{кращого}
 „як в інших”, ~~прагнуть~~ ^{добитися}
~~сього~~ ^{кращого}. Так було завжди, і
 навіть зараз не всі ми, зрозумілим його
 хочемо від життя, не пиємо собі все,
 з думкою що треба змінити ^{в собі} ~~щось~~. Розуміння
^{часів} ~~приходить~~ з часом, але єто одна: кожен
 з нас унікальний, зі своїм „я”, і його
 не можна втратити, а тим паге зраджувати. ^{звідомо}

Zdający zrozumiał zawarty w temacie problem, postawił tezę i zaproponował trafne rozwiązanie problemu. Zawarł w pracy uzasadnienie, które jest trafne (zawiera logicznie poprawne argumenty, czyli stwierdzenia poparte przykładami za przyjętym rozwiązaniem problemu), szerokie (trafnie odniósł się do wszystkich elementów wskazanych w poleceniu) i pogłębione (wnikliwie odniósł się w rozwinięciu do wszystkich elementów polecenia).

Тема 2. Проаналізуй наведений твір. Визнач тезу й обґрунтуй її. Твоя робота повинна налічувати мінімум 250 слів wymagał interpretacji wiersza *Mu тебе зовсім марнуеть*, którego autorem jest Григорій Сковорода

Interpretacja utworu lirycznego wymagała od zdających określenia nadrzędnego sensu wiersza, a tym samym wyznaczenia tezy lub hipotezy, której następnie zostanie podporządkowany wywód argumentacyjny. Powinien on zawierać pogłębioną interpretację tekstu z odwołaniem do kontekstów oraz uwzględniać funkcjonalną analizę środków i tropów stylistycznych. W kilku pracach podjęto próbę funkcjonalnej analizy środków i tropów

stylistycznych. Jednak sprawne posługiwanie się językiem ojczystym, wykorzystanie wiedzy i umiejętności z poetyki oraz dbałość o spójność wypowiedzi i porządek argumentacyjny pozostają dla zdających wciąż dużym wyzwaniem.

Poniżej przykład wypracowania (Przykład 2.), w którym zdający otrzymał maksymalną liczbę punktów we wszystkich kryteriach. Odwołał się do kontekstów spoza wiersza oraz przedstawił pogłębioną analizę.

Przykład 2.

Темі нетривалості та марнування людського життя торкалися багато видатних літературних діячів, поетів та письменників. Зрештою, філософія такої стевині собі за завдання накреслити вірний взіреть людської діяльності людини, як повинна вона ставитися до довкілля, до людей, до себе самої. Третьою Сковорода - постає незвична, аби незвичного характеру - у своїй творі "Ми тебе зовсім марнуємо" розкриває шибинне значення цінності життя, ~~вказує~~ вказує на глибоку вагу мислення людини та наголошує про збереження найважливішого ^{людського} цінності. ^{Отож} ~~Тому~~ ^{Тому} до цього твору є суть людського життя та ~~марнування~~ ^{марнування} його.

В першій частині твору є накреслений образ людей легковажного характеру, які не задумуються над короткотривалістю вільного життя, які тільки й роблять, що промуть дещо прощити, когось знають, що їхній шлюб

життя ^{від цього} не зміниться. Людина є істотою
 слабкою, живого, не ставить собі
 конкретних цілей, тільки керує та
 є незадоволеною зі свого життя.
 Натомість іррична особа, як говорить
 в тексті і яку ми можемо ~~на~~ усто-
 пожити з великим автором, Григо-
 рієм Сковородою, наполягає, що варто
 прожити менше, але з більшою корис-
 тю, зробити більше та краще. Бачимо
 повторень та епітетів є призначен-
 ного, що Сковорода хоче досягти
 до кінця, хто певне лише
 своєрідним днем, не думати про
 майбутнє. Зрештою, сам Сковорода
 своїм прикладом та постановою відре-
 сення від уже зниклих благ та
 посвяти себе ~~власн~~ літературі та поезії
 добір свідомості своєї життєвої по-
 зиції ставляючи дітей заможних
 панів приваблює їх також до тяжкої
 праці над собою, своїми досягненнями,
 говорив про те, аби не меркнувати
 подної звітності, яку можна ~~посвяти~~
~~на~~ присвятити воляшним речам.

Вказівним тоном у творі („миць, навчесь”) хотів цю психологію провду підкреслити Трипорию Сковорода пишучи твор „Ми тебе зовсім шарикуи” усвідомлює, що життя є несправедливе і неохоче в пошідкесе, що сам підкреслює словами: „Знаю, що життя сповне брехуив()”, але однак треба мужики боротись за ~~власні~~ ^{власні} ~~жесті~~ ^{жесті} цінности, а передовсім не шизити прохитого часу.

Творчість Трипорию Сковорода можна віднести до літератури універсального характеру ~~на класичне~~ ^{в мистецтві}, яка є актуальною протягом багатьох століть ^{та вжив}. Беззаперечно підтвердженням поставленої у вступі тези є головна ідея твору „Ми тебе зовсім не шарикуи”, яка затевиляє про потребу прохиття людського життя, а може не ~~добро~~, не „вільноєт ім”, але ідно та працювати.

Poziom rozszerzony

Do egzaminu z języka ukraińskiego na poziomie rozszerzonym przystąpiło 46 osób. Arkusz egzaminacyjny zawierał dwa tematy wypracowań do wyboru. Zadania sprawdzały umiejętności rozumienia tekstu krytycznoliterackiego (temat 1.) oraz analizy i interpretacji porównawczej utworów literackich (temat 2.), a także tworzenia własnego tekstu w języku ukraińskim. Większość zdających wybrała temat 1. (34 osoby).

Maturzyści mieli do wyboru jedną spośród dwóch form wypowiedzi: wypowiedź argumentacyjną oraz interpretację porównawczą dwóch utworów literackich. Integralną częścią tematu były załączone teksty (na poziomie rozszerzonym są to zazwyczaj teksty spoza podstawy programowej), które stanowiły dla zdającego punkt wyjścia do własnych rozważań. W przypadku wypowiedzi argumentacyjnej był to tekst *Ніколи не обнімаю дерев*, którego autorem jest Тарас Прохасько, natomiast przedmiotem interpretacji porównawczej były dwa utwory poetyckie: *Балада про соняшник* (autor: Іван Драч) i *Березень* (autor: Григорій Чубай).

Każdy z wybranych przez maturzystę tematów musiał spełniać wymagania stawiane dłuższej wypowiedzi w języku ukraińskim, zdający był zobowiązany do wykorzystania innych tekstów kultury (wypowiedź argumentacyjna) lub odwołania się do szerszych kontekstów interpretacyjnych (interpretacja porównawcza).

Wypracowanie maturalne powinno być poprawne merytorycznie (zawierać funkcjonalnie dobrane inne teksty kultury oraz konteksty interpretacyjne), w sposób logiczny i spójny realizować zamysł kompozycyjny zaproponowany przez piszącego, powinno być wypowiedzią poprawną pod względem stylistycznym i językowym oraz czyli liczyć minimum 300 wyrazów. W wypracowaniach krótszych oceniano jedynie zaprezentowane stanowisko piszącego (kryterium A), poziom uzasadnienia (kryterium B) i poprawność rzeczową (kryterium C). Pozostałe kryteria nie podlegały ocenie.

Stopień opanowania umiejętności sprawdzanych wypracowaniem na poziomie rozszerzonym⁴

A. Wypowiedź argumentacyjna

Тема 1. На основі наведеного фрагменту сформулюй проблему та обміркуй її. Використай тези й роздуми з тексту і звернися до інших текстів культури. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Napisanie wyczerpującej wypowiedzi argumentacyjnej w związku z tekstem *Ніколи не обнімаю дерев*, którego autorem jest Тарас Прохасько, wymagało szeregu umiejętności złożonych związanych z określeniem głównego problemu tekstu źródłowego, sformułowaniem i odtworzeniem zasadniczych jego tez, określeniem własnego stanowiska wobec stanowiska autora tekstu źródłowego, skonstruowaniem własnego wyводу argumentacyjnego zawierającego sfunkcjonalizowaną analizę konkretnych tekstów kultury w związku z obroną tezą lub hipotezą, syntetyzowania i uogólniania własnych rozważań oraz zachowania poprawności językowej.

Poniżej przykład wypracowania ocenionego na maksymalną liczbę punktów we wszystkich kryteriach oprócz poprawności zapisu.

⁴ W cytowanych wypracowaniach maturalnych z poziomu rozszerzonego zachowano oryginalny zapis (stylistykę, składnię, ortografię i interpunkcję).

Przykład 1.

Зелена травка, гауде небо та високі дерева - та
 ця казкова пригода, як найміцніший сполох,
 до кожного, хто закурюється в постільницю, по своїм
 могоди ~~на~~ роки. Платанівні, вчисті зеленого
 хустиного зорки, що про що-сь тежеляють з небом.
 Саме так я запам'ятав цісі вісківи, біля яких
 прийшло моє дитинство і до яких завжди
 вертається моя думка. І кожен українець
 своєю думкою мислить там, де він видис.
 Високі зорки та безкрайні степи, ці про-
 яли природи зривають серце тисе, хто їх наробив,
 Не дивно, що при в нашій літературній
 творчості і в народних піснях, природу
 прирівнюють і до частини матері, самого цінного
 в житті кожної людини, і до батьківщини.
 Леся Українка, Михайло Коцюбинський, Іван

костетко... В Кочного з часе авторів ми знайдемо
 твори, що прославляють красу української
 природи, представляють її загадковість та
 незбагненність. Беручи це до уваги, можна
 вважати те, що природа в більшості асоціа-
 ется з Саткивщинною. Відроджено і Патри-
 отизму. Будуючись на цьому, я вважаю, що при-
 рода в спогадах людей, корене і втілює в
 собі образ Саткивщини. Івліючи з себе
 найліпшим емоціям спогадів, про те місце
 де просядає молодість та змиється старість,
 природа є найсильнішим елементом духовного
 патріотизму.

Після Прохасюка в своїй роботі, описує
 природу, та особливо підкреслює красу дубів
 і чикавкитів дубів, що асоціюється в нього з
 Саткивщинною. Автор зазначає історію
 дубів, зазначає скільки подій пережи-
 ли вони, до яких він іще не заступив. Друге
 Писменник, затримує увагу читача на ціка-
 вому порівнянні розвитку світобудови асо-
 бистості з життєвими циклами дуба,
 у розумінні Прохасюка, дубові можуть
 виступати в ролі історії для нашого народу,
 зливаючи у метафоричну сенсі. Вони, себто

Дерево, пощом являється елементами експозиції, та величезна кількість дерев. Величезна ліна, булаволудний каменюк, самосівна береза, та багато інших дерев, постануть в пам'яті автора як окремі фігури, що наперед переїхали деякі абстрактні, могокі риси. Возстає з дерев немале має свій характер, та свого роду. Саме ці великі рослини, в роздумній автору, надавали з образами Бомбівцями та патріотизму. Саме природа історична пам'ятка, та як гарна частка алмазів. Також побачивши виразно, що роздумував між лісами + робили Параса Гурмансько-го часом.

"Садок величезний коло хати, тринці над величезними деревами". Саме цей вірш Параса Гурмановича Шевченка, пов'язує образи природи Бомбівцями та патріотизму. Шевченко - як дитина з Криворізької родини, з дитинства перебував оточений природою лісного краю. Моголі безкрайній талантом, ~~Козак~~ ~~он~~ поет описав природу в свій історії. І саме тому ці слова так тям-

Важливість серця кожного українця. Саме творчість Шевченка показує нам, що батьківщина має природу це незрозумілий частини одного цілого. Саме в цьому вірний, великий вододіл, перекликає образи родили, матері, природи. І образи ці дійсно є як дають до серця кожного. І прагне «ну щоб здавалося слова», це показує той кожен раз як чути ці рядки, то оштовп серця, і дух переполюєний. Мадово до України несе себе до того часу. І саме в цьому проявляється патріотизм творчості Шевченка, що пов'язаний з долею цієї країни і природи.

Кожна людина безкрайні українські степи, настільки безкрайні і їх краса. І зрозуміти, а це важливіше, означає її змисл українського патріотизму, український письменник, Микола Васильович Гоголь в «Тарасі Бульбі». Саме Тарас Семенович Під час подорожі Тарасом з синами до сестри, читаючи вірш Кувіається снів якого степу. І ось

Кудри прищипут сердце козаче, Бо душа
 кожного козака степен це дум, а
 небо над нами це доля цього дому.
 В кожного українця, природою степену
 повязується з великою козацькою
 історією, що розповідає про нашу напρι-
 отизму в душі. Тож виринує до
 опису природу, що настільки оживляє
 в нас і ті емоції, що висхідне
 степен своїм розмахом. І саме ця краса
 української природи степену, близьке мені
 в серці мійх з любов'ю до України,
 свої Саткивічани.

Моя моя, що моя вмілює велика
 прищипує, не зможу зрозуміти, чому так
 козацькою природою з свої Саткивічани.
 Душа наша завжди рече ностальгію, а степену
 не можу куди іти повільно. Тож козацьку
 природу, бо вона нас нагадує і впрямуює,
 бо ми маємо, що маємо свою природу,
 ніколи не зраджує свої Саткивічани.

Większość zdających zrozumiała załączony do arkusza tekst, odkryła jego filozoficzny charakter. Jednak określenie problemu zgodne z tekstem źródłowym oraz sformułowanie stanowiska wobec rozwiązania przyjętego przez autora tekstu okazało się dla maturzystów umiarkowanie trudne (poziom wykonania – 63%). Tylko część zdających w sposób wyczerpujący, trafny i pogłębiony potrafiła odnieść się do określonego problemu. Kryteria A i B w przypadku tego typu wypowiedzi argumentacyjnej trudno rozdzielić, ponieważ to, jak maturzysta rozumiał tekst oraz jakie główne tezy z niego wybrał, warunkowało jego stanowisko wobec problemu i uzasadnienie tego stanowiska.

Zdecydowana większość zdających nie miała kłopotu z zachowaniem spójności wypowiedzi oraz stosownego stylu wypowiedzi. Najniższe kompetencje zaprezentowali zdający w zakresie kompozycji wypowiedzi (poziom wykonania – 64%). Najwięcej kłopotu sprawiło maturzystom formułowanie i porządkowanie argumentów, dobieranie przykładów ilustrujących wywód myślowy oraz prawidłowe wnioskowanie.

Zachowanie poprawności językowej wypowiedzi (poziom wykonania – 76%) oraz znajomości ortografii i interpunkcji ukraińskiej (poziom wykonania – 77%) okazały się dla zdających łatwe.

B. Interpretacja porównawcza

Тема 2. Зроби порівняльний аналіз наведених творів. Твоя робота повинна налічувати мінімум 300 слів.

Przedmiotem interpretacji były dwa utwory poetyckie: *Балада про соняшник* (autor: Іван Драч) i *Березень* (autor: Григорій Чубай).

Na napisanie interpretacji porównawczej zdecydowało się 12 osób. Napisanie wypracowania wymagało zinterpretowania obu wierszy i dostrzeżenia problemów wspólnych na różnych poziomach tekstu w formule wypowiedzi argumentacyjnej. Zdający musiał przedstawić własną koncepcję interpretacyjną, czyli propozycję odczytania zestawionych ze sobą dwóch tekstów lirycznych, odkryć i przedstawić sensy tych tekstów oraz ustalić, jakie między nimi zachodzą podobieństwa i/lub różnice. Rozwiązując poprawnie zadanie, nie należało tworzyć dwóch odrębnych interpretacji, ograniczając się do krótkiego zestawienia zawartego np. w zakończeniu wypowiedzi, ale należało umiejętnie i równocześnie na wielu poziomach wyszukiwać oraz przetwarzać informacje dotyczące wspólnych obszarów obu tekstów. Napisanie analizy porównawczej okazało się dla zdających trudne.

Poniżej przykład wypracowania (Przykład 2.) ocenionego na maksymalną liczbę punktów.

Przykład 2.

В тишій ринка так можна востаннє.
Чи то як порівняти і методоро до
соняшника, чи то ідея зображення берез
востаннє. Драч окреслює раціоналістичні
поєд. Верто пам'ятає, що вони однієї
і горять.

то в момент „ранньої весни під милімі боре-
невий беріг” - мистецтво наше з'являється
тільки тоді. Тоді можливо це тому, що
там де з'являється муза вже немає місця
для бюджетності. Все відрізняє не другий ман-
і, грамається тільки Воля...

Проте ти є той поет? Що він вродує?
Він як „Мирадо у вогні” Сальваторе Фалі, він ось
там на другалу твій згорає шибцем, потім
не першому рється мова інше. Тиражі доне
далеко не до поета, він не памагає його. Яким
мистець нестерпно мується над великими пробле-
мами, йому пригородиться порядні се обумувати.
А не першому твій мілого змовене проті
благодирення морина і її дитя в убому
світлі.

Міхило гардує сонце, балагане калюже
меті - колу так балагане вогно? Небже
поелія пахить руду? Так. Доне сильною
іреєю треба корити до кінця. Мільки морі
мене кити не було жароване.

Доне мільки катар неіак. Нам ти
відрив в собі претрися, хочеться
жити з ним до кінця. Той момент
зрозуміти поезій буде осьошій ще

стосе зрозуміло, що сонечник уособлює творчу людину, яка відує за своїм „сонцем“ - мистецтвом.

У вірші та в другому вірші описано таємничий планетарний відрив поетів. Вони знали, що вони ще сильніше піднесуть емоційність цієї землі. Про те, що не означає, що тепер вони будуть завжди говорити віршам. „В золотому ймені золотенні“ - як доречі епітети описувать стан особи. „Чей май вогонь обіймає...“ - яскрава поезія, як вогонь, буре вапняк з армією. Вона кричить все, що здобалося задумом, відривом від, може жасом, рами. У нас може багато сонечників, але всі вони дрібні, і багунта миме сонце перед собою. Так і поет думи „не турбують“ в серці в нього ростомно дитя. Він думав миме як про передчуті поезії, мрії і снів в воєні, він він думав про „мимість всього“, який він, як і всі ми, нічний і незрозумілий в цьому світі. Дрібні сонечники менше дрібні більше... Поезія. Вона завжди ідеалізована. У нас як „в золотих передчутіх мислє сонце, чи

„Я знаю, коли мори стають поетами...
 А може вони ніколи не стають? Можливо
 серед них когось з нас живе поезія?
 Тутось не помігас їй, а десь когось мисте-
 цтво стасе головним дороговказом
 в житті. Як соняшник повертається
 до сонця так і мистці слідуєть за му-
 зою.

Знавалося б, що стільшого в „Баларі про
 соняшник” і вірші про момент перебі-
 лення і відкритті в собі прекрасного
 „березень”? Іншою першою вірше
 твору можна радити, що квітка
 має саме такий характерний.
 А докінчує він апостроф до поезії
 порівняної до фрачевого сонця. Тут

Wnioski i rekomendacje

1. Analiza zadań związanych z rozumieniem czytanych tekstów publicystycznych potwierdza obserwacje z lat poprzednich, że sporo kłopotów przysparzają zdającym zadania wymagające wiedzy językowej (frazologia, fleksja, składnia) oraz znajomości zasobów leksykalnych poszczególnych języków mniejszości.
2. Zdający (dotyczy to wszystkich języków) mają kłopoty z rozumieniem struktury i kompozycji tekstu publicystycznego.
3. Trudność stanowią dla zdających zadania wymagające sformułowania i zapisania tekstu własnego w zadaniach otwartych krótkiej odpowiedzi. Często maturzysta nie potrafi dokonać parafrazy przeczytanego tekstu i dokonuje kalki podanych konstrukcji językowych.
4. Podobnie jak w latach poprzednich kłopoty maturzystom sprawia interpretacja tekstu poetyckiego na poziomie podstawowym oraz interpretacja porównawcza na poziomie rozszerzonym, a konkretnie uargumentowanie koncepcji interpretacyjnej. Brak sprawności w odczytywaniu znaczeń przenośnych, niewielka znajomość symboli i kontekstów kulturowych, ale także brak umiejętności funkcjonalnej analizy środków stylistycznych uniemożliwia napisanie pracy maturalnej na maksymalną liczbę punktów. Zdający podejmują próby funkcjonalnej analizy środków i tropów stylistycznych, jednak sprawne posługiwanie się językiem ojczystym, wykorzystanie wiedzy i umiejętności z poetyki oraz dbałość o spójność wypowiedzi i porządek argumentacyjny pozostają dla zdających wciąż dużym wyzwaniem.
5. W ocenie wypracowań najwięcej punktów tracą zdający w zakresie poprawności językowej i poprawności zapisu. Konieczne jest pogłębienie znajomości zasobów leksykalnych poszczególnych języków mniejszości ponieważ ograniczone kompetencje w tym zakresie skutkują brakiem możliwości wyczerpującego sformułowania własnego stanowiska oraz skonstruowania pogłębionego toku argumentacyjnego.